

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

01 noiembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători – Țurcan Anatolie, Toma Nadejda, Cobzac Elena și Plămădeală Ghenadie,

judecând, fără citarea părților, recursurile ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Formusatii Andrei și de către avocatul Anton Vasile în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului judiciar penal al Curții de Apel Bălți din 26 ianuarie 2022, în cauza penală în privința lui

Rîbaltovski Evgheni xxx, născut la xxx, originar și domiciliat în xxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 17.08.2021 - 29.10.2021;

Instanță de apel: 24.11.2021 - 26.01.2022;

Instanță de recurs: 12.04.2022 - 01.11.2022.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Bălți, sediul Central din 29.10.2021, Rîbaltovski Evgheni a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza:

- art.217¹ alin.(3) lit. b), f) Cod penal, la 3 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a exercita activități legate de circulația legală a substanțelor narcotice și analoagelor pe termen de 3 ani;

- art.217 alin.(2) Cod penal, la 6 luni închisoare.

În temeiul art.84 alin.(1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor, definitiv spre executare, fiindu-i stabilită pedeapsa de 3 ani 3 luni închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a exercita activități legate de circulația legală a substanțelor narcotice și analoagelor pe termen de 3 ani.

S-a dispus de a încasa din contul inculpatului Rîbaltovski Evgheni în beneficiul statului cheltuielile judiciare în mărime de 15 680 lei.

A fost soluționată soarta corpurilor delictive.

2. Pentru a se pronunța, prima instanță a constatat în fapt că, Rîbaltovski Evgheni acționând în mod intenționat, în coparticipare cu alte persoane nestabilite de organul de urmărire penală, urmărind scopul înfăptuirii circulației ilegale a drogurilor, etnobotanicelor sau analogilor acestora în scop de înstrăinare și obținerii unor profituri de pe urma activității în cauză, conștientizând caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând și dorind survenirea consecințelor social periculoase, într-o perioadă și timp nestabilit au dobândit o cantitate nestabilă de substanțe ilegale, pe care ulterior pe

parcursul anului 2021, ilegal le realizau contra plată altor persoane în mun. Bălți.

Astfel, urmare a activității sale criminale s-a stabilit că Rîbaltovski Evgheni, dobândind ilegal substanțe ilegale scoase din circuitul și având scopul realizării lor și primirii unor profituri de pe urma activității date, la 15.04.2021, aproximativ pe la orele 16:32, aflându-se în curtea imobilului nr.27 din str. Pasajul Ungheni, mun. Bălți, ilegal a înstrăinat contra sumei de 400 lei, unei persoane sub acoperire cu numele de legendă - Sandu Serghei, un sul de hârtie cu substanță solidă fărâmițată de culoare albă, iar urmare al achiziționării drogurilor de la Rîbaltovski Evgheni, martorul sub acoperire Sandu Serghei le-a predat benevol colaboratorilor organelor de poliție.

Conform raportului de expertiză nr.34/12/2-R-341 din 29.07.2021, substanța solidă mărunțită de culoare albă, ridicată de la Sandu Serghei la 15.04.2021, reprezintă PVP, ce se atribuie la categoria substanțelor stupefiante (pirolidinovalerophenone) în cantitate de 0,063 grame.

La fel, Rîbaltovski Evgheni, dobândind ilegal substanțe ilegale scoase din circuit și având scopul realizării lor și primirii unor profituri de pe urma activității date, la 28.05.2021, aproximativ pe la orele 16:30, aflându-se în curtea imobilului nr. 115 din str. 31 August, mun. Bălți, ilegal a înstrăinat contra sumei de 300 lei, unui persoane sub acoperire cu numele de legendă - Sandu Serghei, un pachetel polimeric de tip "zip-lock" cu substanță solidă fărâmițată de culoare albă, iar urmare al achiziționării drogurilor de la Rîbaltovski Evgheni, martorul sub acoperire Sandu Serghei le-a predat benevol colaboratorilor organelor de poliție.

Conform raportului de expertiză nr.34/12/2-R-470 din 29.07.2021, substanța solidă mărunțită de culoare albă, ridicată de la Sandu Serghei la 28.05.2021, reprezintă PVP, ce se atribuie la categoria substanțelor stupefiante, (pirolidinovalerophenone), în cantitate de 0,071 grame (proporții mari).

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, confirmată de probele administrate, prima instanța a reținut în drept, că faptele inculpatului Rîbaltovski Evgheni întrunesc elementele constitutive a infracțiunii prevăzute de art.217¹ alin.(3) lit. b), f) Cod penal, individualizată prin „circulația ilegală a drogurilor, etnobotanicelor sau analogilor acestora în scop de înstrăinare, manifestată în procurarea, păstrarea, expedierea transportarea, distribuirea sau alte operațiuni ilegale cu droguri sau analogi ai acestora, săvârșite în scop de înstrăinare, ori înstrăinarea ilegală a drogurilor sau analogilor acestora, comisă de două și mai multe persoane, în proporții mari".

La 02.07.2021 în perioada de timp 08:40-09:05, în cadrul percheziției efectuate la domiciliul lui Rîbaltovski Evgheni pe adresa xxx, în odaie pe noptieră au fost depistate și ridicate un pachet polimeric plin cu căciuli de mac, două vase din masă plastică de 0,5 litri cu fundul tăiat pe pereții interiori cu depuneri de culoare cafenie, un bec cu depuneri de culoare cafenie, două obiecte metalice adaptate pentru consumul drogurilor cu depuneri de culoare cafenie, o hârtie din staniol cu depuneri de culoare cafenie, și alte obiecte destinate consumului de droguri.

Conform raportului de expertiză nr.34/12/2-R-654 din 22.08.2021, căciuliile de mac, depistate și ridicate la data de 02.07.2021, prin proces-verbal de percheziție de la domiciliul Rîbaltovski Evgheni, reprezintă - pai de mac (verde), ce se atribuie la categoria substanțelor stupefiante. Cantitatea substanței stupefiante - pai de mac (verde) constituie în total 183,056 gr. (masă uscată).

Conform raportului de expertiză nr.34/12/2-R-655 din 05.08.2021, bunurile examinate, depistate și ridicate la data de 02.07.2021, prin proces-verbal de percheziție de la domiciliul Rîbaltovski Evgheni din mun. Bălți str. 31 August 1989, 115, ap. 1, și anume depunerile de substanță din interiorul celor două tuburi polimerice, unul de

culoare albă și unul transparent, ce reprezintă parte componentă a pixurilor, depuneri de substanță din interiorul obiectului confecționat artizanal compus dintr-un bec electric și un tub din hârtie presată, conțin - PVP (a-pirrolidinovalerophenone), care se atribuie la categoria substanțelor stupefiante. Cantitatea depunerilor ce conțin substanța stupefiantă - PVP, constituie în total -0,012 gr., (0,006g + 0,00 lg + 0,005g) (masă uscată). Urmele de substanță albă, din interiorul celor două pachetele polimerice transparente de tip "zip-lock" prezentate spre examinare, conțin - PVP (a-pirrolidinovalerophenone), care se atribuie la categoria substanțelor stupefiante.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, confirmată de probele administrate, prima instanța a reținut în drept, că faptele inculpatului Rîbaltovski Evgheni întrunesc elementele constitutive a infracțiunii prevăzute de art.217 alin.(2) Cod penal - „circulația ilegală a drogurilor, etnobotanicelor sau analogii acestora fără scop de înstrăinare, exprimată prin prepararea, extragerea, procurarea, păstrarea drogurilor, etnobotanicelor sau analogii acestora, săvârșite în proporții mari și fără scop de înstrăinare”.

3. Avocatul Anton Vasile în numele inculpatului, a contestat cu apel sentința, solicitând casarea parțială a acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care lui Rîbaltovski Evgheni să-i fie atenuată pedeapsa penală, prin stabilirea celei non-privative de libertate pe art.217 alin.(2) Cod penal și achitarea pe art.217¹ alin.(3) lit. b), f) Cod penal.

În motivarea cerințelor sale, avocatul a invocat că instanța de apel a dat o apreciere eronată probelor administrate în respectiva cauză penală, or, ansamblul de probe nu demonstrează vinovăția în înstrăinarea substanțelor narcotice, de rând ce declarațiile martorului legendă Sandu Serghei nu corespund adevărului, urmând a fi apreciate critic cu excluderea lor din conținutul sentinței de condamnare, întrucât el este consumator de droguri, măsura specială de investigații, "urmărirea vizuală" din 07.08.2020 și 15.04.2021, fiind efectuată cu încălcarea procedurii.

4. Prin decizia Colegiului judiciar penal al Curții de Apel Bălți din 26 ianuarie 2022, apelul declarat a fost admis, din alte motive, casată parțial sentința, în latura penală, rejudecată cauza cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care în temeiul art.107 alin.(1) Cod penal, s-a înlăturat răspunderea penală a lui Rîbaltovski Evgheni pe art.217 alin.(2) Cod penal, în temeiul art.2 alin.(1), (3) a Legii nr.243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, cu încetarea procesului penal conform art.391 alin.(1) pct. 6) Cod de procedură penală.

Rîbaltovski Evgheni se consideră condamnat pe art.217¹ alin.(3) lit. b), f) Cod penal, la 3 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea dreptului exercitării activității legată de circulația substanțelor narcotice și analoagelor acestora pe un termen de 3 ani.

4.1. În motivarea soluției sale, instanța de apel a indicat că, soluția primei instanțe privind condamnarea lui Rîbaltovski Evgheni pe art.217 alin.(2) Cod penal este una corectă, fiind bazată pe împrejurările obiectiv apreciate a cauzei, raportate la normele dreptului penal, motiv pentru care, reieșind din recunoașterea integrală de către el a vinovăției în această parte și ținând cont de prevederile Legii RM nr. 243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, consideră posibilă liberarea lui în temeiul art.107 alin.(1) Cod penal de răspunderea penală, cu încetarea în temeiul art.391 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, a procesului penal pe art.217 alin.(2) Cod penal.

Potrivit art.2 alin.(1) a Legii RM nr. 243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova,

procesul penal în privința infracțiunilor săvârșite până la adoptarea prezentei legi, pentru care Cod penal nr.985/2002 prevede pedeapsa cu închisoare pe un termen de șapte ani, încetează la faza de urmărire penală sau la faza de judecare a cauzei, în baza cererii depuse, conform alin.(3) art.2 a legii menționate.

Respectiv, lecturând materialele cauzei penale și ținând cont de faptul, că inculpatul Rîbaltovski Evgheni la 02.07.2021, adică până la adoptarea Legii supra nominalizate, a comis o infracțiune ușoară prevăzută de art.217 alin.(2) Cod penal, care prevede pedeapsa de până la un an închisoare, recunoscând-o integral și solicitând în această parte aplicarea amnistiei, instanța de apel a conchis posibilitatea înlăturării în privința lui a răspunderii penale și încetarea procesului penal.

La fel, instanța de apel a reținut caracterul întemeiat a condamnării inculpatului pe art.217¹ alin.(3) lit. b), f) Cod penal, ca urmare a unei aprecieri obiective a probatoriului administrat la faza urmăririi penale, ce a servit obiect de cercetare judiciară, fapt pentru care va dispune respingerea ca neîntemeiată a cerințelor de achitare a inculpatului de sub învinuirea adusă pe acest capăt de acuzare.

În motivarea acestei concluzii, instanța de apel a reținut aprecierea corectă de către instanță a declarațiilor lui de nerecunoaștere a vinovăției, inclusiv a lui Sandu Sergiu, ca o încercare a eschivării de răspundere penală, or cele menționate de el referitor la neînstrăinarea substanțelor narcotice, contravin probatoriului administrat la faza urmăririi penale și cercetat în ședința de judecată

La baza acuzațiilor aduse și faptelor constatate de instanță, corect fiind statuate declarațiile martorului sub acoperire Sandu Serghei, ce nu stârnesc îndoieli în veridicitatea lor, confirmând, că Rîbaltovski Evgheni în perioada indicată în rechizitoriu ia înstrăinat contra sumelor de 400 lei și respectiv 300 lei, substanța solidă de culoare albă, ce reprezintă conform rapoartelor de expertiză judiciare nr. 34/12/2-R-341 și nr. 34/12/2-R-470 din 29.07.2020, PVP (a-pirrolidinovalerophenone) ce se atribuie la categoria substanțelor stupefiante, circumstanțe constatate în rezultatul efectuării achiziției de control, motiv pentru care se constată corectă soluția statuării depozițiilor martorului nominalizat la baza sentinței de condamnare.

În atare împrejurări, instanța de apel a conchis, că argumentele invocate de apelant referitor la lipsa bazei probante ce ar demonstra vinovăția inculpatului în comiterea faptei incriminate, sunt absolut declarative, fiind lipsite de temei real, or tocmai că probele nominalizate mai sus îi confirmă integral vinovăția, respingându-i versiunea de neînstrăinare către Sandu Serghei sau alte persoane a substanțelor narcotice.

De aceea, contrar opiniei părții apărării referitor la prezența pe caz a temeiurilor de achitare a inculpatului Rîbaltovski Evgheni de sub învinuirea lui adusă pe art.217¹ alin.(3) lit. b), f) Cod penal, instanța de apel a susținut concluzia instanței referitor la administrarea de către partea acuzării a probelor incontestabile ce-i confirmă vinovăția, fapta comisă întrunind elementele constitutive ale infracțiunii supra nominalizate.

Altfel spus, argumentele apelantului referitor la lipsa unei aprecieri obiective a probelor cercetate în ședința de judecată, nu și-au găsit confirmare la judecarea cauzei în ordine de apel, prima instanță examinându-le sub toate aspectele complet și obiectiv și în strictă conformitate cu prevederile art.art.100-101 Cod de procedură penală.

Cât privește dezacordul cu măsura specială de investigații: urmărirea vizuală din 07.08.2020 și 15.04.2021, instanța de apel a reținut că acesta urma a fi expusă la faza urmăririi penale, prin contestarea rezultatelor în termenul și modul prevăzut de lege, nerespectarea cărui, în sensul art.230 alin.(2) Cod de procedură penală, implicând pierderea acestui drept, lipsind temeiuri obiective de recunoaștere în sensul art.251 Cod de procedură penală, a nulității actului procesual sau a inadmisibilității conform art.94-

95 Cod de procedură penală a probei, administrate prin el. Astfel, în baza celor reținute supra, instanța de apel a conchis că, apărarea nu a reușit să convingă instanțele de judecată cu privire la careva încălcări de ordin procedural ce ar determina excluderea anumitor probe sau declararea nulității anumitor acte procesuale din dosar, motiv pentru care ele vor fi respinse ca fiind absolut declarative și lipsite de suport factual.

4.2. Respectiv, deliberând asupra categoriei și mărimii pedepsei penale stabilită inculpatului, instanța a dat suficientă relevanță prevederilor legale ce au plasat infracțiunea prevăzută la art.217¹ alin.(3) lit. b), f) Cod penal la categoria celor grave, acordând suficientă relevanță principiului individualizării prin prisma art.7 Cod penal, coroborat cu art.61 Cod penal ce se referă la scopul ei și art.75 Cod penal ce prevede criteriile generale de individualizare ca un proces obiectiv, de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, având ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de sancțiunea articolului în baza căruia a fost condamnat inculpatul.

În acest context instanța de apel a reținut, că pedeapsa numită inculpatului Rîbaltovski Evgheni este proporțională faptelor comise și pericolului lor social sporit, având drept scop restabilirea echității sociale prin crearea imaginii pozitive a legalității actului de justiție, ca mecanism de restrângere a drepturilor persoanei ce se face vinovată de comiterea faptelor prejudiciabile, plasate sub legea penală, prevenirea continuării activității criminale, considerând necesar de ai stabili pedeapsa închisorii ce se încadrează în limita sancțiunii normei penale, fiind una corectă, legală și proporțională faptelor comise, îndreptată spre corectarea ei și neadmiterea comiterii pe viitor al altor fapte prejudiciabile, fiind luate în calcul atragerea anterioară la răspundere penală, și evidenței la medicul narcolog și psihiatru, alături de gravitatea faptei comise și caracterul prejudiciabil a faptei penale, catalogată în conformitate cu prevederile art.16 alin.(4) Cod penal la categoria celor grave, atitudinea făptuitorului față de cele săvârșite și urmările survenite în aspectul nerecunoașterii vinei și lipsei unei căințe sincere.

Respectiv, instanța de apel a concluzionat, că corectarea inculpatului este posibilă numai prin izolarea lui de societate, considerând, că pedeapsa închisorii, va contribui efectiv la conștientizarea de către inculpat a faptei comise și prevenirea comiterii lor pe viitor, astfel fiind asigurat scopul pedepsei penale.

5. Procurorul, în temeiul prevederilor art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, a contestat cu recurs decizia, solicitând casarea parțială a acesteia, în latura încetării procesului penal pe art.217 alin.(2) Cod penal, cu remiterea cauzei la rejudecare în această parte, de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În motivarea cerințelor, acuzarea a invocat că soluția instanței de apel în partea dispunerii încetării procesului penal pe art.217 alin.(2) Cod penal, contravine normelor procedural penale. Instanța de apel urma să îl recunoască vinovat pe inculpatul Rîbaltovski Evgheni și să-i stabilească pedeapsa cu liberarea ulterioară de executarea acesteia în legătură cu intervenirea legii cu privire la amnistie.

Acuzarea explică că, unica soluție care poate fi adoptată în rezultatul examinării cauzei penale în cazul aplicării prevederilor Legii cu privire la amnistie, o reprezintă adoptarea unei sentințe de condamnare, acest fapt fiind expres prevăzută la art.389 alin.(4) pct.2) Cod de procedură penală, cu stabilirea pedepsei și cu liberarea de executarea ei în cazul amnistiei conform art.107 Cod penal.

5.1. Avocatul Anton Vasile în numele inculpatului, a contestat cu recurs decizia, solicitând casarea parțială a acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care Rîbaltovski Evgheni să fie achitat pe capătul de acuzare în baza art.217/1 alin.(3) lit. b), f) Cod penal, din motivul lipsei elementelor constitutive ale infracțiunii.

În motivarea cerințelor, avocatul invocă argumente similare celor din apel.

6. Judecând recursurile ordinare și verificând legalitatea hotărârii atacate în baza materialelor din dosar, Colegiul penal lărgit a ajuns la concluzia că, recursul ordinar declarat de avocatul Anton Vasile în numele inculpatului urmează a fi respins ca inadmisibil, iar recursul ordinar declarat de procuror, urmează a fi admis, din următoarele considerente.

6.1. Cu referire la recursul ordinar declarat de avocatul Anton Vasile în numele inculpatului.

Potrivit art.435 alin.(1) pct.1) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța este în drept să-l respingă, ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate, în cazul în care se constată că recursul nu este întemeiat legal. Recursul este nefondat atunci când hotărârea atacată este legală, întemeiată și motivată.

Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Reieșind din conținutul recursului declarat, Colegiul penal lărgit reține că, de către apărarea au fost indicate în calitate de temeiuri pentru recurs prevederile art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, potrivit cărora hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Raportând argumentele invocate la circumstanțele cauzei, Colegiul penal lărgit constată că acestea nu-și găsesc confirmare în speța dedusă judecării.

Colegiul penal lărgit constată că, apărarea critică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond pe capătul de acuzare în baza art.217¹ alin.(3) lit. b), f) Cod penal, considerându-l ca necorespunzător circumstanțelor de fapt ale cauzei, însă aceste argumente nu pot fi reținute deoarece, conform art.101 alin.(2) Cod de procedură penală, la faza judecării cauzei, instanța de judecată apreciază probele conform propriei convingeri formate în urma examinării lor în ansamblu, sub toate aspectele și în mod obiectiv, călăuzindu-se de lege. În contextul dat, Colegiul penal reține că art.427 alin.(1) Cod de procedură penală prevede o listă exhaustivă de temeiuri pentru recurs, a cărei analiză denotă faptul că chestiunile privind aprecierea probelor nu sunt reflectate în conținutul acestui articol, astfel neconstituind un temei pentru recurs separat.

Totodată, împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărârii contestate, inclusiv cele reproduse în pct.4. din prezenta decizie cu referire la capătul de acuzare în baza art.217¹ alin.(3) lit. b), f) Cod penal, relevă în mod concludent că instanța de apel a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind vinovăția inculpatului Rîbaltovski Evgheni, în conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, prin prisma cumulului de probe anexate la dosar care au fost apreciate în conformitate cu prevederile art.101 alin.(1) Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și coroborării lor, instanța de apel pronunțându-se argumentat și detaliat asupra motivelor pentru care a respins versiunile apărării, probele administrate pe caz demonstrând concludent prezența în acțiunile inculpatului a elementelor infracțiunii și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptelor prejudiciabile săvârșite de inculpat și semnele componente de infracțiune incriminată, fiind demonstrat faptul înstrăinării substanțelor narcotice.

Argumentele referitor la observațiile aduse probelor administrate de către organul de urmărire penală în vederea demonstrării săvârșirii faptei prejudiciabile și a vinovăției inculpatului Rîbaltovski Evgheni, sânt neîntemeiate, fiind doar aprecieri subiective.

Totodată, Colegiul penal lărgit apreciază drept întemeiată poziția instanței de apel

în ce privește dezacordul apărării cu măsura specială de investigații - urmărirea vizuală din 07.08.2020 și 15.04.2021. Or, aceasta urma a fi expusă la faza urmăririi penale, prin contestarea rezultatelor în termenul și modul prevăzut de lege, nerespectarea căreia, în sensul art.230 alin.(2) Cod de procedură penală, implică pierderea acestui drept, lipsind temeiuri obiective de recunoaștere în sensul art.251 Cod de procedură penală, a nulității actului procesual.

În plus, Colegiul penal lărgit reține argumentele instanței de apel prin care a apreciat declarațiile inculpatului de nerecunoaștere a vinovăției, ca o metodă de apărare cu scop a evita răspunderea penală.

Mai mult, Colegiul penal lărgit respinge argumentele apărării, prin care se susține că, instanță de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor semnalate de partea apărării. Nu este indicat asupra căror anume motive invocate instanța nu s-a expus, or, poziția instanței de recurs de a suplini din oficiu recursul, constituie o derogare de la principiul contradictorialității în condițiile egalității armelor.

În consecință, Colegiul penal opinează că argumentele punctate în cererea de recurs privind necesitatea achitării inculpatului Rîbaltovski Evgheni pe capătul de acuzare incriminat în baza art.217¹ alin.(3) lit. b), f) Cod penal, nu sunt incidente cauzei deferite judecătii, fapt ce determină incontestabil concluzia de a respinge, ca inadmisibil recursul ordinar declarat de avocatul Anton Vasile în numele inculpatului.

6.2. Cu referire la recursul ordinar declarat de procuror.

Conform art.435 alin.(1) pct.2) lit. c) Cod de procedură penală, instanța de recurs, judecând recursul, admite recursul, casează hotărârea atacată, rejudecă cauza și pronunță o nouă hotărâre, dacă nu se agravează situația condamnatului

Potrivit art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

În corespundere cu art.384 alin.(3) Cod de procedură penală, hotărârea instanței de judecată trebuie să fie legală, întemeiată și motivată.

Potrivit art.417 alin.(1) pct.8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să cuprindă temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Totodată, conform art.art.1 alin.(1), 7 alin.(1) și (8) Cod de procedură penală, procesul penal reprezintă activitatea organelor de urmărire penală și a instanțelor judecătorești desfășurată în conformitate cu prevederile prezentului cod, exceptând doar situațiile când prioritate au reglementările internaționale sau când unele prevederi legale sunt declarate neconstituționale. Potrivit art.2 alin.(4) Cod de procedură penală, normele juridice cu caracter procesual din alte legi naționale pot fi aplicate numai cu condiția includerii lor în prezentul cod.

Conform art.389 alin.(1) și (4) pct. 2) Cod de procedură penală, sentința de condamnare se adoptă numai în condiția în care, în urma cercetării judecătorești, vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii a fost confirmată prin ansamblul de probe cercetate de instanța de judecată. Sentința de condamnare se adoptă cu stabilirea pedepsei și cu liberarea de executarea ei în cazul amnistiei conform art.107 Cod penal.

Colegiul penal lărgit reține că acuzarea invocă ca temei de casare a deciziei instanței de apel pct.6) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, potrivit căruia o hotărâre a instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara eroarea de drept în cazul când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și când motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar.

Instanța de apel, nu a respectat prescripțiile de drept nominalizate, deoarece,

potrivit descriptivului și dispozitivului deciziei contestate, pe capătul de acuzare incriminat în baza art.217 alin.(2) Cod penal a decis că, în temeiul art.107 alin.(1) Cod penal, se înlătură răspunderea penală a lui Rîbaltovski Evgheni pe art.217 alin.(2) Cod penal, în temeiul art.2 alin.(1), (3) a Legii nr.243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, cu încetarea procesului penal conform art.391 alin.(1) pct. 6) Cod de procedură penală.

Deși potrivit prevederilor art.389 alin.(4) pct. 2) Cod de procedură penală, sentința de condamnare se adoptă cu stabilirea pedepsei și cu liberarea de la executarea ei în cazul amnistiei, conform art. 107 Cod penal și în cazurile prevăzute de art.89 alin.(2) lit. a), b), c), e), f) și g) Cod penal, în dispozitiv instanța de apel a pronunțat soluția de încetare a procesului penal în privința lui Rîbaltovski Evgheni recunoscut vinovat în baza art.217 alin.(2) Cod penal.

Colegiul penal lărgit găsește necesar a puncta că această statuare a instanței de apel contravine normelor penale și celor de procedură penală, precum și practicii judiciare constante, or, chiar dacă se constată că sentința de condamnare este întemeiată (partea descriptivă a hotărârii), se conchide că procesul penal urmează a fi încetat (partea dispozitivă).

În corespundere cu art.107 alin.(1) Cod penal, amnistia este actul ce are ca efect înlăturarea răspunderii penale sau a pedepsei, fie reducerea pedepsei aplicate sau comutarea ei.

Astfel, ținând cont de faptul că solicitarea de aplicare a actului de amnistie a intervenit la faza de judecare a apelului, instanța urma a adopta și pronunța o hotărâre în conformitate cu prevederile art.389 alin.(4) pct. 2) Cod de procedură penală, potrivit căroră se adoptă o sentință de condamnare cu stabilirea pedepsei și cu liberarea de executarea ei în cazul amnistiei conform art.107 Cod penal, deoarece adoptarea unei sentințe de încetare a procesului penal conform art.391 Cod de procedură penală, este posibilă doar la faza punerii pe rol a cauzei (art.345 coroborat cu art.350 Cod de procedură penală), iar în celelalte cazuri, hotărârea se adoptă în baza art.389-390 Cod de procedură penală.

Tot aici se menționează că, în prevederile art.391 Cod de procedură penală (sentința de încetare a procesului penal), legiuitorul nu a statuat că, după ce procedura continuă în mod obișnuit și instanța hotărăște asupra învinuirii înaintate inculpatului, ea va adopta o sentință de încetare a procesului penal în cazul aplicării actului amnistiei.

Or, aceste două cazuri de nereabilitare a persoanei, spre deosebire de celelalte situații similare, regăsite în art.391 Cod de procedură penală, sunt soluționate, după faza ședinței preliminare (*art.332 alin.(5), 384 CPP*), doar în cadrul adoptării unei sentințe sau deciziei (instanței de apel) de condamnare, în virtutea esenței sale procedurale și a specificului de a hotărî asupra învinuirii formulate inculpatului în condițiile prescrise la art.389, 394 alin.(1) și (2) și 395 Cod de procedură penală, spre deosebire de cele prevăzute în art.394 alin.(4) și 396 Cod de procedură penală, adică cele proprii unei sentințe de încetare.

Mai mult, prevederile de drept enunțate nu sunt declarate neconstituționale și nici nu contravin reglementărilor internaționale, pentru a fi exceptate și omise, deci urmează a fi aplicate întocmai (*art.1 alin.(1), art.7 alin.(1) – (8) Cod de procedură penală*).

Verificând legalitatea hotărârii atacate sub aceste aspecte, Colegiul penal lărgit reține că, temeiul de recurs prevăzut de art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, și-a găsit confirmarea în cauză. Eroarea comisă de către instanța de apel nu poate fi corectată în ordinea procedurii de recurs, deoarece instanța de recurs nu este abilitată cu atribuții de a judeca și a se pronunța asupra legalității hotărârii, substituind instanța care

a judecat cu încălcarea prevederilor legale.

În asemenea condiții, instanța de recurs conchide de a admite recursul ordinar declarat de procuror, iar decizia instanței de apel urmează a fi casată, în partea încetării procesului penal de învinuire în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.217 alin.(2) Cod penal, cu remiterea cauzei în instanța de apel la rejudecare în această parte, în alt complet de judecători.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art.436 Cod de procedură penală, să-și argumenteze clar concluziile în decizia adoptată și respectiv, în caz de adoptare a unei concluzii de vinovăție sau nevinovăție a inculpaților, să emită o soluție clară, ținând cont de motivele casării deciziei atacate, de practica unitară în acest domeniu, precum și de practica relevantă a CtEDO, și să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art.417 Cod de procedură penală.

7. În conformitate cu art.art.434, 435 alin.(1) pct.1), 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit

DECIDE :

Respinge ca inadmisibil, recursul ordinar declarat de avocatul Anton Vasile în numele inculpatului.

Admite recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Formusatii Andrei, casează parțial decizia Colegiului judiciar penal al Curții de Apel Bălți din 26 ianuarie 2022, în partea încetării procesului penal de învinuire în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.217 alin.(2) Cod penal, în cauza penală în privința lui *Rîbaltovski Evgheni xxx* și dispune rejudecarea cauzei în această parte, de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În rest se menține decizia atacată.

Decizia nu se supune căilor de atac în partea dispusă rejudecării, în rest este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 22 decembrie 2022.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Țurcan Anatolie

Toma Nadejda

Cobzac Elena

Plămădeală Ghenadie